

RAPORT Z DIAGNOZY OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH W GMINIE TRZEBOWNISKO

GMINA TRZEBOWNISKO, LISTOPAD 2016 R.

Spis treści

1. WSTĘP – METODOLOGIA OPRACOWANIA.....	2
1.1 Charakterystyka metody	2
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
2.1 Położenie	4
2.2 Demografia.....	5
2.3 Pomoc społeczna	7
2.4 Rynek pracy – bezrobocie	9
2.5 Gospodarka.....	10
2.6 Infrastruktura	13
2.6.1. Sieć wodociągowa	13
2.6.2. Sieć kanalizacyjna	13
2.6.3. Sieć gazowa.....	14
3. WYZNACZANIE OBSZARÓW KRYZYSOWYCH DLA DIAGNOZY W GMINIE TRZEBOWNIKO	15
3.1 Podstawowe informacje charakteryzujące poszczególne diagnozowane obszary	15
4. IDENTYFIKACJA ZRÓŻNICOWANIA WEWNĄTRZGMINNEGO	18
4.1 wskaźniki zjawisk negatywnych	18
5. WYNIKI DELIMITACJI I WSKAŹNIKI OBSZARÓW DO REWITALIZACJI	34
5.1 Analiza porównawcza	35
6. TERENY ZDIAGNOZOWANE JAKO OBSZARY KRYZYSOWE	41

1. WSTĘP – METODOLOGIA OPRACOWANIA

Zadaniem niniejszego opracowania jest wyznaczenie obszarów zdegradowanych w gminie Trzebowniko, celem opracowania dokumentu o nazwie „Lokalny Program Rewitalizacji gminy Trzebowniko na lata 2016-2022”. Sporządzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji przez gminę Trzebowniko wynika z wymogów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego (RPO WP) i daje możliwość realizacji działań rewitalizacyjnych przy wsparciu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program sporządzony został zgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa¹, zatwierdzonej decyzją Komisji Europejskiej w dniu 23 maja 2014 roku oraz ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., która weszła w życie w dniu 18 listopada 2015 r. W programie uwzględniono również przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17.12.2013 roku, w zakresie zapisów dotyczących rewitalizacji.

Celem nadrzędnym RAPORTU z diagnozy służącej wyznaczeniu obszarów zdegradowanych gminy Trzebowniko jest rozpoznanie terenu gminy Trzebowniko, dokonanie diagnozy problemów społecznych oraz funkcjonalno-przestrzennych lub technicznych, gospodarczych, środowiskowych. Następnie zdefiniowanie i wyznaczenie obszaru wymagającego rewitalizacji przy współpracy ze społecznością terenów zdegradowanych oraz z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy tych obszarów .

Raport został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (art.9 ust.1—2) oraz Instrukcją Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

W trakcie przeprowadzonej analizy oraz przeprowadzonych konsultacji z przedstawicielami samorządu lokalnego wytypowano następujące czynności, będące jednocześnie częściami poniższego opracowania:

- analizę wskaźnikową gminy na tle powiatu i województwa;
- analizę struktury funkcjonalno- przestrzennej gminy;
- podział obszaru gminy Trzebowniko na poszczególne sołectwa;
- analizę miernikową poszczególnych sołectw w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej i funkcjonalno- przestrzennej;

W opracowaniu, zgodnie z wytycznymi, przyjęto do analizy metodę porównawczą jednostek urbanistycznych opartą na zestawie syntetycznych wskaźników degradacji, pozwalającą na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów (jednostek urbanistycznych – sołectw) gminy.

1.1 Charakterystyka metody

Jako syntetyczne wskaźniki degradacji wzięto do analizy wskaźniki wskazane w wytycznych MIiR. Są to wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne, czyli poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dane zostały pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Trzebowniko (ewidencje ludności, podmiotów gospodarczych, gruntów i budynków), Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Miejskiej Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji i podmiotów działających na terenie gminy. Z uwagi na charakter i cel opracowania, jakim jest analiza i ocena sytuacji wewnątrzgminnej, dobór wskaźników oparto o wydzielone jednostki urbanistyczne jakimi w tym wypadku są sołectwa.

¹ Umowa Partnerstwa, Programowanie perspektywy finansowe 2014–2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23.05.2014

Dla poprawnego wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie należy dodatkowo na obszarach gminy znajdujących się w stanie kryzysowym (z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych), zdiagnozować także występowanie co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
2. **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3. **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4. **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nie funkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Otrzymane wskaźniki w poszczególnych jednostkach urbanistycznych zestawiono w tabelę podsumowującą każdą ze sfer. W większości badanych wskaźników otrzymana wartość świadczy o sytuacji gorszej niż średnia w gminie, jednak w niektórych przyjętych wskaźnikach wartość świadczy o sytuacji lepszej niż średnia, zatem w tych przypadkach za odchylenie od normy uznawane były wartości poniżej średniej. Każdy z analizowanych wskaźników w którym występują nieprawidłowości, zaznaczono kolorem szarym. W celu obliczenia wyniku końcowego zestawiono wszystkie dane w zbiorczej tabeli wynikowej dla sfery społecznej oraz zbiorczej tabeli wynikowej dla pozostałych sfer. Następnie dokonano klasyfikacji wskaźników świadczących o odchyleniach od normy, polegającej na nadaniu punktacji w skali od „1” do „5”, gdzie punkt „1” – „poniżej normy” – nadano jednostkom o niewielkich anomaliami, zaś punkt „5” – „najgorszy” – został przyznany jednostkom, w których odchylenia od normy są bardzo duże. Dla wartości świadczących o lepszej sytuacji niż średnia dla gminy przyjęto wartość „0”.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają wskaźniki opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Analizując poziom wskaźników zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji w ww. sferach obejmujących analizowane jednostki urbanistycznie, oraz **instrukcją IZ Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020** wyznaczono obszary zdegradowane, cechujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1 Położenie

Gmina Trzebowniko położona jest w centralnej części województwa podkarpackiego w powiecie rzeszowskim.

Graniczy z miastem Rzeszów. Pod względem geograficznym położona jest w południowej części Kotliny Sandomierskiej. Na południu przeważają tereny płaskie, natomiast w północnej części występują niewielkie wzniesienia. Przez gminę przepływa rzeka Wisłok wraz z dopływami: Czarna i Świerkowiec. Gmina graniczy z 5 gminami:

- od północy Sokołów Małopolski,
- od zachodu Głogów Małopolski,
- od południa i zachodu z miastem Rzeszów,
- od południowego wschodu Krasne,
- od wschodu Czarna.

Rysunek 1. Położenie gminy Trzebowniko

Źródło: www.infopowiaty.pl

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 9028,21 ha, co stanowi około 7,4% powiatu rzeszowskiego i około 0,5% całkowitej powierzchni województwa podkarpackiego.

Gmina składa się z 10 sołectw: Jasionka, Łąka, Łukawiec, Nowa Wieś, Stobierna, Tajęcina, Terliczka, Trzebowniko, Wólka Podleśna i Zaczernie.

Tabela 1. Powierzchnia miejscowości gminy Trzebowniko

L.P.	MIEJSCOWOŚCI	Powierzchnia (ha)	% do ogółu
1	Jasionka	1570,54	17,4
2	Łąka	1040,59	11,53
3	Łukawiec	1240,09	13,74
4	Nowa Wieś	305,16	3,38
5	Stobierna	1713,06	18,97
6	Tajęcina	842,17	9,33
7	Terliczka	199,22	2,2
8	Trzebowniko	759,54	8,41
9	Wólka Podleśna	543,03	6,01
10	Zaczernie	814,81	9,03
GMINA OGÓLEM		9028,21	100

Największą miejscowością pod względem powierzchni jest miejscowość Stobierna, jej powierzchnia stanowi prawie 19% ogólnej powierzchni gminy, natomiast najmniejsza jest Terliczka (2,2%).

2.2 Demografia

Ludność Gminy liczyła na koniec 2015 roku 20 451, co stanowi około 12,31 % mieszkańców powiatu i 0,96 % mieszkańców województwa.

Gęstość zaludnienia wynosi 226 osób/km². Jest to wartość wyższa od średniej wojewódzkiej wynoszącej 119 osób/km² oraz krajowej wynoszącej 123 osób/km². Na przestrzeni lat widoczny jest wzrost gęstości zaludnienia na terenie gminy. W okresie 2011 -2014 liczba ludności wzrosła o 6,5 os./km².

Przyrost ludności w Gminie jest większy niż w województwie i kraju. Na zwiększenie liczby ludności ma wpływ liczba urodzeń – średnio 241 w latach 2011 – 2014, liczba zgonów – średnio 150 w tym samym okresie oraz wzrostowa tendencja napływu ludności z zewnątrz. Na skutek wymienionych zjawisk liczba ludności na terenie gminy rosła w latach 2011 – 2014 w tempie średnio o 195 osób rocznie.

Tabela 2. Liczba mieszkańców miejscowości gminy Trzebowniko

L.P.	MIEJSCOWOŚCI	Liczba mieszkańców	% do ogółu
1	Jasionka	2 354	11,51
2	Łąka	1 931	9,44
3	Łukawiec	2 258	11,04
4	Nowa Wieś	1 315	6,43
5	Stobierna	3 187	15,58
6	Tajęcina	454	2,22
7	Terliczka	602	2,94
8	Trzebowniko	3 387	16,56
9	Wólka Podleśna	1 536	7,51
10	Zaczernie	3 427	16,75
GMINA OGÓLEM		20 451	100

Największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców jest Zaczernie stanowi 16,75% ogólnej liczby mieszkańców gminy i Trzebowniko (16,56%). Natomiast najmniejszą miejscowością jest Tajęcina, gdzie mieszkańcy wsi stanowią 2,22% mieszkańców gminy i Terliczka (2,94%).

Struktura wieku ludności gminy nie odbiega od struktury w powiecie.

Tabela 3. Struktura mieszkańców gminy Trzebowniko w latach 2011-2014

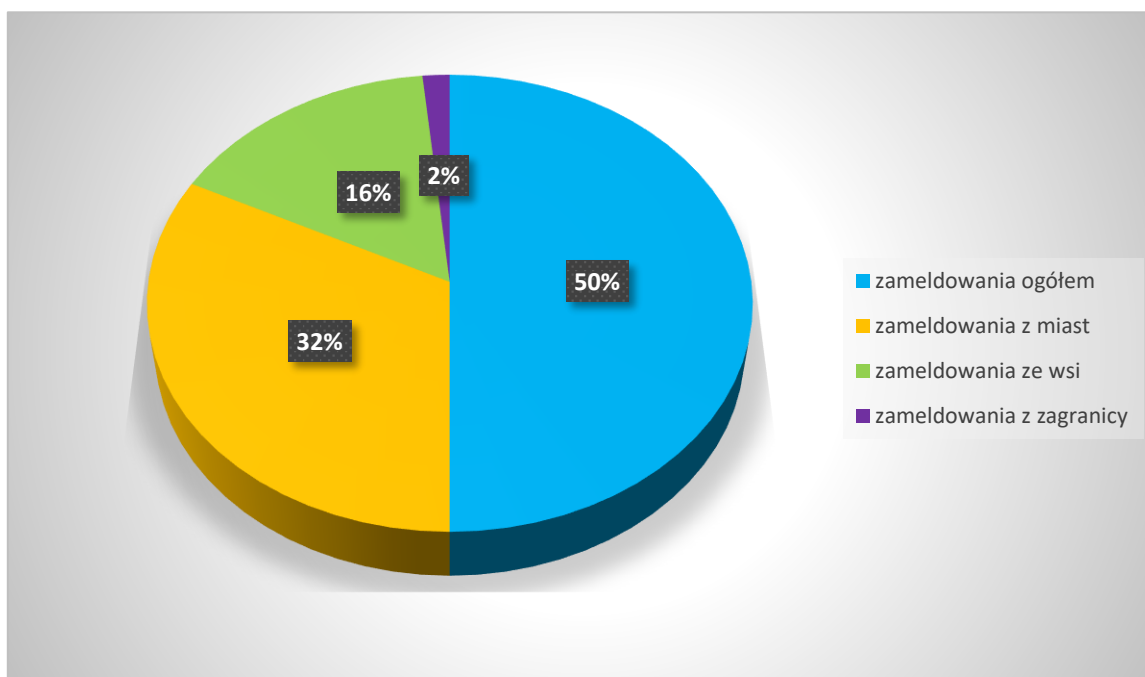
Struktura ludności wg wieku	2011		2012		2013		2014	
	Ludność	%	Ludność	%	Ludność	%	Ludność	%
Ludność ogółem	19 872	100,0	20 055	100	20 263	100	20 456	100
W wieku przedprodukcyjnym	4 322	21,8	4 275	21,3	4 297	21,2	4 286	21,0
W wieku produkcyjnym	12 824	64,5	13 011	64,9	13 123	64,8	13 270	64,8
W wieku poprodukcyjnym	2 726	13,7	2 769	13,8	2 843	14,0	2 900	14,2

W gminie największy odsetek mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Na przestrzeni lat widoczny jest korzystny trend wzrostowy w zakresie liczby osób w wieku produkcyjnym, przy równoczesnym spadku liczby mieszkańców najmłodszych, będących w wieku przedprodukcyjnym.

Według danych z 2014 roku, 64,8% ogółu lokalnej społeczności to osoby w wieku produkcyjnym, osób w wieku przedprodukcyjnym jest 21,0%, a w wieku poprodukcyjnym 14,2%. Trzeba zwrócić uwagę, iż społeczeństwo gminy Trzebowniko „starzeje się”.

Poniżej przedstawiono wykres dotyczący migracji. Dane ukazujące liczbę zameldowań ludności w gminie Trzebowniko świadczą o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej.

Rysunek 2 . Migracje na pobyt stały

W 2014 roku w gminie Trzebownik według danych z GUS odnotowano 316 zameldowań, w tym:

- 205 zameldowania z miast,
- 101 zameldowania ze wsi,
- 10 zameldowania z zagranicy.

W 2014 roku zarejestrowano 316 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 156 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Trzebownik 160.

Tabela 4. Migracje na pobyt stały - wymeldowania z gminy Trzebownik w 2014 roku

Wyszczególnienie	wymeldowania ogółem	wymeldowania do miast	wymeldowania na wieś	wymeldowania za granicę
Ogółem gmina	156	107	45	4
Mężczyźni	74	47	23	4
Kobiety	82	60	22	0

W tym samym roku 10 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 4 wymeldowania za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 6.

2.3 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Zadania związane z pomocą społeczną i świadczeniami rodzinnymi na terenie gminy Trzebownik realizuje powołany uchwałą nr IX/60/90 Gminnej Rady Narodowej w Trzebowniku z dnia 3 marca 1990 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Poniższa tabela charakteryzuje procent osób objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w tym osoby korzystające z zasiłku z tytułu niepełnosprawności.

Tabela 5. Pomoc społeczna w gminie Trzebownik

Miejscowości	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
Jasionka	76	16
Łąka	68	18
Łukawiec	118	22
Nowa Wieś	51	6
Stobierna	137	35
Tajęcina	12	2
Terliczka	14	3
Trzebownik	138	25
Wólka Podleśna	88	17
Zaczernie	89	22
GINA OGÓŁEM	791	166

W gminie ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 791 osób, z czego 166 osób z tytułu niepełnosprawności.

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Grupa ta jest silnie zróżnicowana pod względem stopnia niepełnosprawności, wieku, wykształcenia i źródła utrzymania. Z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną wiąże się zazwyczaj tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Skutki niepełnosprawności utrudniają codzienne funkcjonowanie, zatrudnienie, zarobkowanie. Zauważa się, że liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy utrzymuje się na stałym wysokim poziomie. Ma to również odzwierciedlenie w liczbie korzystających z pomocy społecznej. Problemami osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Trzebownik zajmuje się w szczególności Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Sprawnej Inaczej w Trzebowniku. Celem głównym organizacji jest umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz zagrożonej marginalizacją społeczną, godnego funkcjonowania w środowisku. Organizacja współpracuje również z innymi organizacjami społecznymi, organami władzy państwowej i samorządowej, Kościołem, a także placówkami i osobami fizycznymi w kraju jak i za granicą. Dąży do inicjowania projektów dotyczących

poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych żyjących na terenie gminy Trzebownik poprzez pozyskiwanie środków na realizację różnych programów. Zajmuje się także organizowaniem odpowiednich form rehabilitacji dla niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne posiadające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności oraz osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji, niekorzystające ze świadczeń z innych systemów zabezpieczenia, a spełniające kryteria dochodowe ustawy o pomocy społecznej, mają prawo otrzymywania świadczenia w postaci zasiłku stałego.

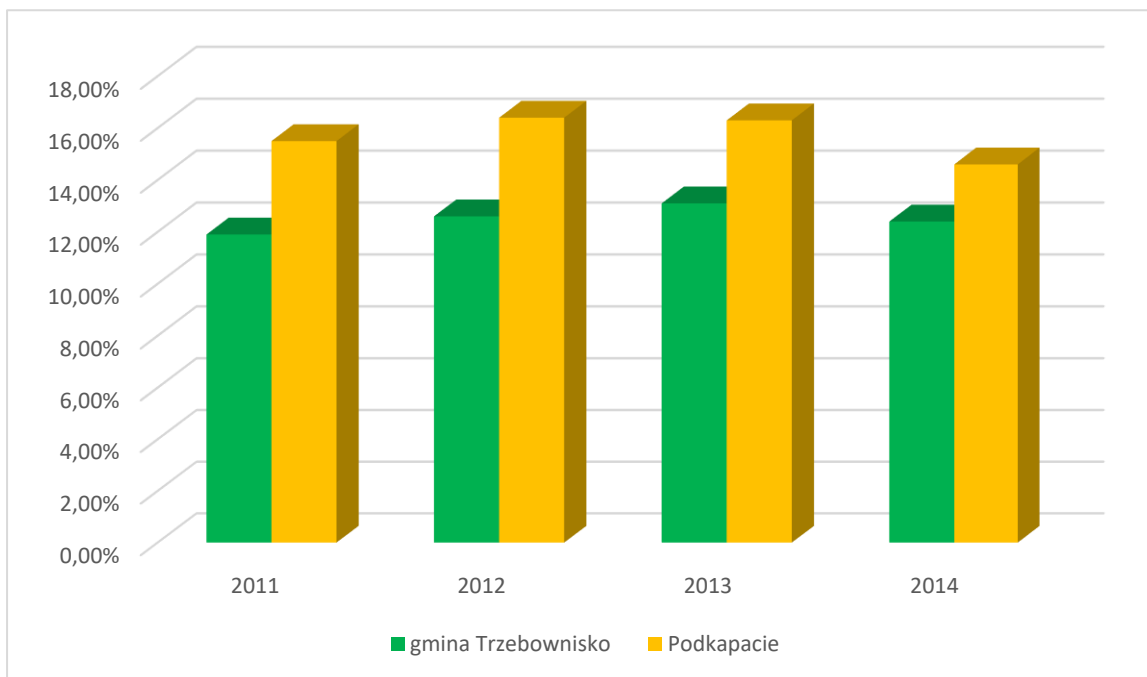
Postawy społeczne, stopień akceptacji osób niepełnosprawnych i gotowość do wchodzenia w bliskie relacje z nimi, znajomość ich potrzeb i problemów, ale także możliwości przesądzają w znacznej mierze o losie ludzi niepełnosprawnych w społeczeństwie. Niepełnosprawni są często spychani na margines życia społecznego, poniżani i postrzegani przez pryzmat panujących stereotypów. Wyraźnie można zaobserwować ich zależności od innych w wielu dziedzinach funkcjonowania, którego konsekwencje ponoszą przede wszystkim same osoby niepełnosprawne, jak i ich rodziny i społeczeństwo.

2.4 Rynek pracy – bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i chcących pracować nie znajduje żadnego zatrudnienia. W Polsce, zgodnie z *ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, bezrobotnym jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Cechą specyficzną polskiego bezrobocia jest stosunkowo niska aktywność bezrobotnych, zarejestrowanych, jako osoby poszukujące pracy, w podejmowaniu wysiłków na rzecz szybkiego formalnego zatrudnienia. Ponadto osłabienie aktywności w tym obszarze wynika często ze zbyt małej różnicy między możliwym do uzyskania zarobkiem z tytułu legalnego zatrudnienia, a wysokością zasiłku dla bezrobotnych, przy jednoczesnej możliwości zatrudnienia „na czarno”. Zjawisko bezrobocia stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych, pociąga za sobą negatywne konsekwencje społeczne i ekonomiczne.

Bezrobocie w gminie Trzebownik wynosiło w 2014 roku 12,4% (12,7% wśród kobiet i 12,1% wśród mężczyzn).

Rysunek 3. Stopa bezrobocia w gminie Trzebownik na tle Podkarpacia w latach 2011-2014

W gminie Trzebownik stopa bezrobocia na przestrzeni lat jest znacznie niższa niż w województwie podkarpackim. Od 2011 do 2014 roku w gminie bezrobocie utrzymywało się na podobnym poziomie, jednak w 2014 roku w porównaniu do 2013 bezrobocie spadło o 0,7%, jednak jest wyższe niż średnia krajowa (11,4%). Jak wynika z danych GUS wynika, że kobiety to największa grupa zawodowa niezainteresowaną podjęciem pracy zawodowej.

Zjawisko bezrobocia zdecydowanie ogranicza zaspokojenie potrzeb materialnych członków rodziny, powodując powiększanie się obszaru niedostatku i biedy. W najtrudniejszej sytuacji materialnej znajdują się rodziny wielodzietne, żyjące w ubóstwie. Ogromnym problemem stają się rosnące zaległości w opłatach związanych z utrzymaniem domu, co może oznaczać pozbawienie gospodarstw domowych dopływu energii elektrycznej, gazu czy bieżącej wody.

2.5 Gospodarka

Gmina Trzebownik ma charakter przemysłowo-rolniczy. Dominuje sektor prywatny i wyraźnie przeważa nad sektorem publicznym. Prywatne gospodarstwa występują głównie w dziale handlowo-usługowym. Główni pracodawcy na terenie gminy to: Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka, firmy zlokalizowane na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego, Urząd Gminy w Trzebowniku, Spółdzielnia Telekomunikacyjna WIST w Łące.

Profil usług prowadzonych przez przedsiębiorców w Gminie Trzebownik:

Produkcja:

- meblarska,
- spożywcza,
- materiałów budowlanych,
- elektromaszynowa.

Usługi:

- stolarskie i tartaczne,
- remontowo-budowlane,
- fryzjerskie,
- transportowe,
- gastronomiczne i hotelarskie,
- kamieniarskie,
- medyczne,
- motoryzacyjne, mechanika,
- instalacyjne wod-kan, gaz i c.o.,
- ślusarsko-tokarskie,
- krawieckie,
- florystyczne, szkółki ogrodnicze,
- ubezpieczeniowe,
- tapicerskie.

Przemysł:

- lotniczy,
- energetyczny,
- kolejowy,
- motoryzacyjny,
- chemiczny,
- biotechnologiczny,
- informatyczny.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w gminie Trzebownisko , na tle powiatu rzeszowskiego i województwa podkarpackiego w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Gmina Trzebownisko	1391	1442	1521	1579
Powiat rzeszowski	10 142	10 709	11 110	11 498
Województwo podkarpackie	151 136	155 486	159 697	161 818
<i>Udział % podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w Gminie Trzebowniska w liczbie podmiotów:</i>				
Województwo podkarpackie	0,92	0,93	0,95	0,97
Powiat rzeszowski	13,71	13,46	13,69	13,73

Na przestrzeni lat można zaobserwować wzrost podmiotów gospodarczych, świadczy to o atrakcyjności terenów gminy dla inwestorów którzy chcą założyć nową działalność.

Tabela 7. Ilość nowych podmiotów gospodarczych w miejscowościach gminy Trzebowniko w latach 2011-2014

Miejscowości	2011	2012	2013	2014
Jasionka	6	6	13	12
Łąka	8	6	6	9
Łukawiec	2	7	3	7
Nowa Wieś	5	3	4	5
Stobierna	7	14	14	13
Tajęcina	2	0	1	1
Terliczka	0	1	0	1
Trzebowniko	8	9	13	17
Wólka Podleśna	3	3	3	4
Zaczernie	18	10	15	16
GINA OGÓLEM	59	59	72	85

W gminie Trzebowniko w 2014 roku zarejestrowano 85 nowych podmiotów gospodarczych z czego najwięcej w miejscowości Trzebowniko (17) i Stobierna (13). Najmniej zaś powstało w miejscowościach o najmniejszej liczbie mieszkańców, a więc Terliczka (1) i Tajęcina (2).

Gmina Trzebowniko swój potencjał gospodarczy tworzy głównie w oparciu o sektory: lotniczy, elektromaszynowy, rolno-spożywczy oraz chemiczny.

Na terenie Gminy Trzebowniko znajduje się Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny AEROPOLIS będący częścią SSE Euro-Park Mielec. Tereny Parku sąsiadują bezpośrednio z międzynarodowym lotniskiem Rzeszów-Jasionka oraz leżą na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych tj. drogi krajowej Nr 19, autostrady A-4, drogi ekspresowej S-19. Również w bezpośrednim sąsiedztwie Parku znajduje się linia kolejowa nr 71. Tak więc towary produkowane na terenie AEROPOLIS mogą być transportowane do swoich ostatecznych klientów, zarówno drogą lądową - kolejową i transportem drogowym, jak również drogą powietrzną.

W Gminie Trzebowniko zlokalizowane są dwie strefy należące do Parku. Są to: Strefa S1 przylotniskowa o powierzchni 106 ha oraz Strefa S1-3 zajmująca obszar o powierzchni 37,45 ha. W Strefie S1 zlokalizowanej w miejscowościach Jasionka oraz Tajęcina dominuje przemysł lotniczy, elektromaszynowy, elektroniczny i informatyczny. Teren jest w pełni uzbrojony. Główne firmy zlokalizowane w tej strefie to: MTU Aero Engines Polska, Borg Warner Turbo Systems, Goodrich Corporation, Zelnar, OPTeam S.A. Tereny Strefy S1-3 znajdują się w miejscowości Jasionka. Tereny te są kompletnie uzbrojone. W ramach parku funkcjonuje Preinkubator Akademicki oraz Inkubator Technologiczny. W planach jest uzbrojenie dodatkowego terenu położonego na zachód od strefy S1. Jest to atrakcyjny teren o powierzchni 30 ha w miejscowości Tajęcina, który poprzez kompleksowe uzbrojenie może stać się rezerwą dla wyczerpujących się terenów PPNT.

Przemysł rolno – spożywczy jest jedną z gałęzi gospodarki gminy. Działają tu takie zakłady przetwórcze jak:

- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita Oddział Spółdzielnia Mleczarska Resmlecz w Trzebowniku,
- JK Sp. z o.o. w Trzebowniku,
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Postęp” w Jasionce,
- „Delfinek” w Łukawcu,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Jasionce,
- ponad 20 zakładów cukierniczo-garmażeryjnych.

W 2012 roku w strukturę Grupy Mlekovita włączono Spółdzielnię Mleczarską Resmlecz w Trzebowniku. Zakład zlokalizowany jest na obszarze 8 ha. Posiada odpowiednią infrastrukturę, własne ujęcie wody głębinowej, oczyszczalnię ścieków, kotłownię, nowoczesne linie technologiczne oraz duże zaplecze chłodni magazynowych.

2.6 Infrastruktura

Infrastruktura techniczna spełnia bardzo istotne funkcje związane z rozwojem społeczno-gospodarczym danego obszaru. Urządzenia infrastruktury są czynnikiem rozwoju lokalnego oraz wpływają na poziom życia mieszkańców. Szybki rozwój infrastruktury w poszczególnych miejscowościach jest między innymi wynikiem konsekwentnej polityki prowadzonej przez samorządowe władze gminy, współdziałania mieszkańców poprzez darowizny na rzecz realizowanych inwestycji oraz dotacji uzyskanych od fundacji i organizacji pomocowych.

2.6.1. Sieć wodociągowa

Wszystkie miejscowości posiadają sieć wodociągową, a istniejące ujęcia zapewniają zaopatrzenie w wodę dobrej jakości. Na terenie gminy funkcjonują 2 ujęcia wód podziemnych i stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Łące oraz Jasionce:

- ujęcie wód głębinowych w miejscowości Łąka połączone ze Stacją Uzdatniania Wody o łącznej zdolności produkcyjnej 0,7 tys. m³/dobę,
- ujęcie wód głębinowych w miejscowości Nowa Wieś połączone ze Stacją Uzdatniania Wody OKL Jasionka o łącznej zdolności produkcyjnej 4,0 tys. m³/dobę.

System wodociągowy w gminie Trzebowniko składa się ze 162,2 km rozdzielczej sieci wodociągowej oraz 6 022 sztuk przyłączy wodociągowych.

Tabela 8. Sieć wodociągowa w gminie Trzebowniko w 2014 roku

Miejscowość	Ilość przyłączy	Długość sieci wodociągowej [km]
Jasionka	727	13,4
Łąka	536	15,3
Łukawiec	716	24,7
Nowa Wieś	418	7,9
Stobierna	887	22,6
Tajęcina	176	3,7
Terliczka	180	5,5
Trzebowniko	998	31,5
Wólka Podleśna	408	13,1
Zaczernie	976	24,5
GMINA OGÓLEM	6022	162,2

Ujęcie w miejscowości Łąka zapewnia dostawę wody trzem sąsiadującym ze sobą miejscowościom tj.: Terliczka, Łąka, Łukawiec. Ujęcie jest zlokalizowane z dala od budynków mieszkalnych. Pobór wody nie wpływa niekorzystnie na wody powierzchniowe i podziemne. W skład ujęcia wchodzi 3 studnie głębinowe, wiercone. W stacji uzdatniania woda jest nieustannie poddawana procesom odżelaziania i odmanganiania.

Drugim, znajdującym się na terenie gminy Trzebowniko ujęciem jest zespół studni głębinowych w Jasionce. Mieści się ono na obszarze lotniska. Zapewnia dostawę wody takim miejscowościom jak: Jasionka, Nowa Wieś, Trzebowniko, Wólka Podleśna, Stobierna i Zaczernie. W stacji uzdatniania zachodzą procesy powodujące zmniejszenie zawartości żelaza i manganu w wodzie jak również procesy usuwające zanieczyszczenia mechaniczne m.in. piasek.

2.6.2. Sieć kanalizacyjna

Wszystkie miejscowości na terenie gminy Trzebowniko posiadają kanalizację. Ścieki odprowadzane są do dwóch mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych w Łące oraz Nowej Wsi.

Oczyszczalnia Ścieków w Nowej Wsi posiada przepustowość projektową w wielkości 3 200 m³/dobę. Oczyszczalnia ta obsługuje lewobrzeżną część gminy Trzebowniko - Nowa Wieś, Jasionka, Zaczernie, Tajęcina, Stobierna, Wólka Podleśna, część Trzebowniko.

Oczyszczalnia Ścieków w Łące posiada przepustowość projektową w wielkości 1 600 m³/dobę. Oczyszczalnia ta obsługuje prawobrzeżną część gminy Trzebowniko - Łąka, Łukawiec, Terliczka, część Trzebowniko. Z tej oczyszczalni korzysta również część mieszkańców gminy Krasne.

Tabela 9. Sieć kanalizacyjna w miejscowościach gminy Trzebowniko w 2014 roku

Miejscowość	Ilość przykanalików	Długość sieci wodociągowej [km]
Jasionka	671	49,2
Łąka	499	27,8
Łukawiec	647	28,9
Nowa Wieś	369	23,4
Stobierna	816	38,3
Tajęcina	158	7,1
Terliczka	166	9,7
Trzebowniko	909	37,0
Wólka Podleśna	375	18,2
Zaczernie	978	28,5
GINA OGÓLEM	5588	268,1

Na terenie gminy wybudowano 268,1 km sieci kanalizacyjnej. Kanalizacja wykonana jest w systemie grawitacyjno-tłocznym.

2.6.3. Sieć gazowo

Gmina posiada jedną z najlepiej rozwiniętych w województwie sieci gazowych. Wszystkie miejscowości są zgazyfikowane. Ponad 85 % gospodarstw posiada przyłącze gazowe. Znajdują się tu również duże pokłady gazu ziemnego – 4 ośrodki gazu.

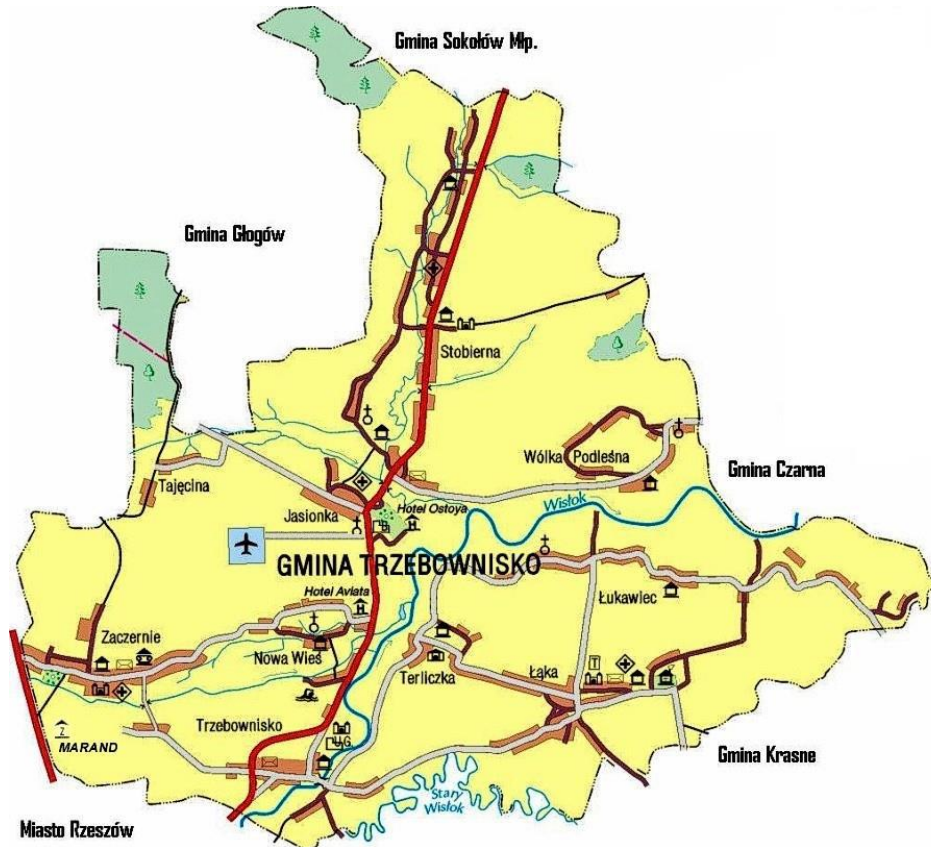
Źródłem zasilania w gaz ziemny gminnej sieci średniego i niskiego ciśnienia są następujące stacje redukcyjno-pomiarowe:

- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia Trzebowniko o przepustowości równej 3000 Nm³/h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia Jasionka o przepustowości równej 3200 Nm³/h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia w Łące o przepustowości równej 1600 Nm³/h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia Nowa Wieś o przepustowości równej 600 Nm³/h,
- 3 stacje redukcyjno-pomiarowe II stopnia w Zaczerniu o przepustowościach równych 1500 Nm³/h.

3. WYZNACZANIE OBSZARÓW KRYZYSOWYCH DLA DIAGNOZY W GMINIE TRZEBOWNISKO

Na potrzeby analizy czynników określających stan kryzysowy, do zdiagnozowania przyjęto sołectwa jako jednostki urbanistyczne umożliwiające porównanie wewnątrzgminnego stopnia zróżnicowania poszczególnych wskaźników degradacji.

Rysunek 4. Podział administracyjny gminy Trzebowniko

Źródło: <http://trzebowniko.pl/>

3.1 Podstawowe informacje charakteryzujące poszczególne diagnozowane obszary

Gmina Trzebowniko to miejsce o wysokim potencjale gospodarczym. Strategiczne znaczenie dla gminy wyznacza korzystne położenie na szlakach drogowych oraz zlokalizowany na jej terenie Międzynarodowy Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka. Dogodne położenie gminy graniczącej bezpośrednio z dużą aglomeracją miejską powoduje łatwiejszy dostęp mieszkańców do szkolnictwa średniego, wyższego, obiektów kultury oraz służby zdrowia. Aglomeracja rzeszowska to obszar węzłowy, obejmujący oprócz miasta Rzeszowa, miasta i gminy Głogów Małopolski i Tyczyn oraz gminy Boguchwała, Świlcza, Krasne i Trzebowniko. Bliskość Rzeszowa stwarza także dla mieszkańców Gminy znacznie większe szanse znalezienia odpowiedniej pracy.

Również mieszkańcy Rzeszowa korzystają z bliskości położenia gminy Trzebowniko. Wielu jego mieszkańców osiedla się na terenie gminy, posyła swoje dzieci do przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum. Świadczy to o wysokiej atrakcyjności Gminy Trzebowniko jako miejsca do zamieszkania oraz o bardzo wysokim standardzie nauczania i wyposażenia szkół. Dynamiczny rozwój strefy ekonomicznej

w ostatnich latach sprawia, iż gmina Trzebowniko stała się także atrakcyjnym ośrodkiem gospodarczym i kreatorem miejsc pracy w powiecie rzeszowskim.

Gmina Trzebowniko nie odbiega charakterem od sąsiednich jednostek terytorialnych województwa, ma bowiem charakter typowo przemysłowo-rolniczy, z charakterystycznym dla tego regionu rozdrobnieniem gospodarstw rolnych.

Sieć komunikacyjna jest bardzo dobrze rozwinięta, m.in. dzięki położeniu Gminy w pobliżu miasta wojewódzkiego. Na terenie Gminy znajduje się: autostrada A-4 przecinająca południowe krańce Polski w kierunku wschód-zachód, droga ekspresowa S-19 oraz droga krajowa nr 19 przebiegająca południkowo przez województwa: podlaskie, mazowieckie, lubelskie i podkarpackie.

Głównymi czynnikami do rozwoju obszarów gminy są:

- korzystny układ sieci komunikacyjnych i rozwinięta infrastruktura drogowa,
- usytuowanie lotniska na terenie gminy,
- położenie w pobliżu miasta wojewódzkiego, ośrodka rangi ponadregionalnej o dużym potencjale intelektualnym i gospodarczym,
- stosunkowo wysoki poziom rozwoju gospodarczego i wysoki wskaźnik warunków życia ludności,
- Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny AEROPOLIS,
- wysoki stopień wykorzystania infrastruktury,
- atrakcyjne tereny pod inwestycje.

Gmina Trzebowniko z uwagi na silny rozwój gospodarczy wyróżnia się na tle sąsiednich jednostek terytorialnych województwa. W ostatnich latach wielokrotnie została nagradzana w rankingach aktywności gospodarczej zajmując ich czołowe miejsca.

Tabela 10. Charakterystyka miejscowości jako jednostek urbanistycznych gminy Trzebownisko

Miejscowości	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (ha)	Charakterystyka miejscowości
Jasionka	2354	1570,54	Wieś położona 10 km od wojewódzkiego miasta Rzeszowa. Strategiczne znaczenie dla Jasionki wyznacza korzystne położenie na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych - drogi krajowej nr 9, drogi krajowej nr 19, autostrady A4, drogi ekspresowej S19, drogi wojewódzkiej 869 oraz zlokalizowany na jej terenie Międzynarodowy Port Lotniczy Rzeszów - Jasionka.
Łąka	1931	1040,59	Wieś położona 9 km od centrum Rzeszowa. Charakteryzuje ją zwarty kształt zabudowy. Obecnie wieś jest w pełni zmodernizowana. Na jej terenie działają instytucje oraz obiekty ułatwiające życie nie tylko mieszkańcom Łąki, ale całej gminy Trzebownisko.
Łukawiec	2258	1240,09	Wieś jest rozciągnięta wzdłuż drogi powiatowej i „podzielona” na dwie części: Łukawiec Górny i Łukawiec Dolny. Wzdłuż całej miejscowości płynie rzeka Wisłok. Na terenie wsi znajdują się 3 Domy Ludowe, w których prężnie działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich.
Nowa Wieś	1315	305,16	Wieś położona 8 km od centrum Rzeszowa. Charakteryzuje ją zwarty kształt zabudowy. Przez wieś przebiegają główne szlaki komunikacyjne takie jak: autostrada A4 oraz DK 19. Na terenie sołectwa znajduje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Trzebownisku z/s w Nowej Wsi, który dysponuje wieloma obiektami sportowymi.
Stobierna	3187	1713,06	Stobierna położona jest w północnej części gminy Trzebownisko. To miejscowość o dość zwartej zabudowie. Budynki mieszkalne położone są wzdłuż drogi krajowej Nr 19 i równoległe do niej oraz wzdłuż rzeki Świerkowiec. Na terenie wsi znajdują się spore złoża gazu ziemnego. Obszar Górniczy Stobierna - powierzchnia 1 897 067 m o wartości pokładów gazu 339 mln m.
Tajęcina	454	842,17	Wieś położona jest w północno zachodniej części gminy Trzebownisko i oddalona od Rzeszowa o 10 kilometrów. Na terenie Tajęciny znajduje się Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny AEROPOLIS będący częścią Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec.
Terliczka	602	199,22	Wieś położona 9 km od wojewódzkiego miasta Rzeszowa. Przez wieś przebiegają główne szlaki komunikacyjne - autostrada A4 oraz droga ekspresowej S19. Od strony zachodniej wieś opływa rzeka Wisłok oraz wpływająca do niej rzeka Czarna. W Terliczce znajdują się pokłady złoża gazu ziemnego „TERLICZKA”
Trzebownisko	3387	759,54	Trzebownisko, jako siedziba gminy, jest największą miejscowością. Graniczy bezpośrednio z miastem Rzeszów. Miejscowość leży nad rzeką Wisłok. Na terenie gminy znajduje się nowoczesny ośrodek sportu i rekreacji oferujący wiele atrakcji. W ciągu ostatnich dziesięcioleci zasadniczo zmienił się profil gospodarki wsi; z rolniczo – przemysłowej na przemysłową.
Wólka Podleśna	1536	543,03	W centrum wsi znajduje się budynek Zespołu Szkół, stadion klubu LKS Leśna z bieżnią oraz Dom Ludowy, w którym odbywają się zebrania i uroczystości wiejskie. Na terenie wsi działa Ochotnicza Straż Pożarna. Tradycją wsi są corocznie organizowane przez społeczność wiejską Dni Wólki.
Zaczernie	3427	814,81	Wieś położona 6 km od centrum Rzeszowa. Przez wieś przebiegają główne szlaki komunikacyjne takie jak: autostrada A4 oraz DK 9. Bliskie sąsiedztwo Rzeszowa i przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę spowodowało, że Zaczernie wzbogaciło się o nowe osiedla. Zaczernie może się poszczycić Muzeum Regionalnym mieszczącym się w Domu Ludowym

4. IDENTYFIKACJA ZRÓŻNICOWANIA WEWNĄTRZGMINNEGO

Dla wyznaczonych obszarów przeprowadzono diagnozę wskaźników opisujących negatywne zjawiska społeczne, czyli poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Dla każdego badanego wskaźnika ustalono wskaźnik syntetyczny degradacji (dana referencyjna). Zasadniczo daną referencyjną jest średnia dla gminy. Jednostki urbanistyczne, dla których wskaźnik syntetyczny będzie gorszy niż średnia dla gminy może być potencjalnie uznany za zdegradowany, pod warunkiem występowania na nim, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
2. **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3. **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4. **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nie funkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

4.1 wskaźniki zjawisk negatywnych

KATEGORIA: DMOGRAFIA

- **Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**
 - dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebownisko, stan na 31.12.2014 r.
 - metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz, iloczynu różnicy między liczbą zameldowań, a liczbą wymeldowań pomnożony przez 100, i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = ((L_{\text{zam}} - L_{\text{wym}}) * 100) / L_{\text{mg}}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz, iloczynu różnicy między liczbą zameldowań w miejscowości, a liczbą wymeldowań w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.} = ((L_{\text{zam}} - L_{\text{wym}}) * 100) / L_{\text{mm}}$$

- **wartość referencyjna wynosi -0,11²**

² Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016

Tabela 11. Wskaźnik: saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, stan na 31.12. 2014 r.

Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	0,89
2	Łąka	0,93
3	Łukawiec	0,53
4	Nowa Wieś	0,76
5	Stobierna	0,47
6	Tajęcina	1,76
7	Terliczka	0,83
8	Trzebowniko	0,74
9	Wólka Podleśna	1,43
10	Zaczernie	0,7
GMINA OGÓŁEM		0,78

– **Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym gminy i liczby osób w wieku produkcyjnym gminy, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Lopop} / \text{Lopg}) * 100\%$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym miejscowości i liczby osób w wieku produkcyjnym miejscowości, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.miej.} = (\text{Lopop} / \text{Loprs}) * 100\%$$

- **wartość referencyjna wynosi 27,9%³**

³ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016

Tabela 12. wskaźnik: ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	5,0%
2	Łąka	4,0%
3	Łukawiec	6,0%
4	Nowa Wieś	7,0%
5	Stobierna	4,0%
6	Tajęcina	2,0%
7	Terliczka	4,0%
8	Trzebowniko	4,0%
9	Wólka Podleśna	4,0%
10	Zaczernie	6,0%
GMINA OGÓLEM		5,0%

– **Mediana wieku**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2015 r.

- **wartość referencyjna wynosi 38 lat ⁴**

Tabela 13. Wskaźnik: mediana wieku, stan na 31.12.2014 r.

Mediana wieku		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	14
2	Łąka	19,5
3	Łukawiec	67,5
4	Nowa Wieś	14
5	Stobierna	14
6	Tajęcina	30,5
7	Terliczka	19,5
8	Trzebowniko	30,5
9	Wólka Podleśna	30,5
10	Zaczernie	14
GMINA OGÓLEM		37

⁴ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

– **Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko , stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu różnicy między liczbą urodzeń żywych w gminie, a liczbą zgonów w gminie pomnożony przez 100, i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = ((\text{Lużg} - \text{Lzg}) * 100) / \text{lmg}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu różnicy między liczbą urodzeń żywych w miejscowości, a liczbą zgonów w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.} = ((\text{Luźm} - \text{Lzm}) * 100) / \text{Lmm}$$

- **wartość referencyjna wynosi 0,07⁵**

Tabela 14. Wskaźnik: przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, stan na 31.12. 2014 r.

Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	0,38
2	Łąka	0,47
3	Łukawiec	0,58
4	Nowa Wieś	0,68
5	Stobierna	0,47
6	Tajęcina	1,1
7	Terliczka	0,5
8	Trzebowniko	0,03
9	Wólka Podleśna	0,13
10	Zaczernie	0,61
GMINA OGÓLEM		0,3

KATEGORIA: RYNEK PRACY

Dla zobrazowania negatywnego zjawiska związanego z bezrobociem, analizie poddano podstawowe kategorie wpływające na poziom bezrobocia w gminie:

➤ **Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem**

- dane źródłowe: Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie, stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

⁵ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- **syntetycznego degradacji gmin:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób bezrobotnych poszukujących pracy pow.12 m-cy i liczby osób bezrobotnych ogółem w gminie, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Lob}/\text{Lbmg})\cdot 100\%$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób bezrobotnych poszukujących pracy pow.12 m-cy w miejscowości i liczby bezrobotnych ogółem w miejscowości, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.miej.}=(\text{Lobm}/\text{Lbm})\cdot 100\%$$

- **wartość referencyjna wynosi 61,5%⁶**

Tabela 15. Wskaźnik: liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem, stan na 31.12.2014 r.

Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	57,86 %
2	Łąka	43,33 %
3	Łukawiec	52,48 %
4	Nowa Wieś	61,70 %
5	Stobierna	48,42 %
6	Tajęcina	48,48 %
7	Terliczka	48,39 %
8	Trzebownik	56,13 %
9	Wólka Podleśna	61,70 %
10	Zaczernie	48,03 %
GMINA OGÓŁEM		52,86%

– **Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie, stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gmin:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu udziału bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Lobz}\cdot 100\%)/\text{Lbmg}$$

⁶ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu udziału bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w miejscowości pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.}=(\text{Lobm}*100\%)/\text{Lbm}$$

- **wartość referencyjna wynosi 10,2%**⁷

Tabela 16. Wskaźnik: udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem		
	Miejscowość	Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	5,95 %
2	Łąka	4,66 %
3	Łukawiec	4,47 %
4	Nowa Wieś	3,57 %
5	Stobierna	5,96 %
6	Tajęcina	7,27 %
7	Terliczka	5,15 %
8	Trzebownik	9,38 %
9	Wólka Podleśna	6,12 %
10	Zaczernie	3,71 %
GMINA OGÓLEM		5,21%

KATEGORIA: POMOC SPOŁECZNA

Dla zobrazowania negatywnego zjawiska związanego z ubóstwem, analizie poddano dane związane z liczbą osób, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego:

- **Liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania**
 - dane źródłowe: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebowniku, stan 31.12.2014 r.
 - metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Lz}*100)/\text{Lmg}$$

⁷ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.}=(Lz*100)/Lmm$$

- **wartość referencyjna wynosi 6,1⁸**

Tabela 17. Wskaźnik: liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	3,23
2	Łąka	3,52
3	Łukawiec	5,23
4	Nowa Wieś	3,88
5	Stobierna	4,3
6	Tajęcina	2,64
7	Terliczka	2,33
8	Trzebownik	4,07
9	Wólka Podleśna	5,73
10	Zaczernie	2,6
GMINA OGÓLEM		3,87

- **Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebowniku, stan 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lz*100)/Lmg$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.}=(Lz*100)/Lmm$$

- **wartość referencyjna wynosi 3,16⁹**

⁸ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

⁹ Ibidem

Tabela 18. Wskaźnik: korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	0,68
2	Łąka	0,93
3	Łukawiec	0,97
4	Nowa Wieś	0,46
5	Stobierna	1,1
6	Tajęcina	0,44
7	Terliczka	0,5
8	Trzebownik	0,74
9	Wólka Podleśna	1,11
10	Zaczernie	0,64
GMINA OGÓLEM		0,81

KATEGORIA: EDUKACJA

Jakość edukacji (poziom nauczania) w poszczególnych gminach można ocenić na podstawie wyników egzaminów szóstoklasistów:

– **Wyniki egzaminów 6-klasisty**

- dane źródłowe: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie, stan 31.12.2015 r.

- **wartość referencyjna 67,7%¹⁰**

Tabela 19. Wskaźnik: wyniki egzaminów 6-klasisty, stan na 31.12.2015 r.

Wyniki egzaminów 6-klasisty		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	63,7%
2	Łąka	74,5%
3	Łukawiec	65,9%
4	Nowa Wieś	75,1%
5	Stobierna	63,95%
6	Tajęcina	0
7	Terliczka	0
8	Trzebownik	75,3%
9	Wólka Podleśna	59,95%
10	Zaczernie	69,9%
GMINA OGÓLEM		68,9%

¹⁰ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

KATEGORIA: PODMIOTY GOSPODARCZE

- **Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2014 r.
 - metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lzpg*100)/Lmg$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wska.deg.miej.}=(lzpg*100)/lmm$$

- **wskaźnik referencyjny wynosi 7,6¹¹**

Tabela 20. Wskaźnik: liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	4,72
2	Łąka	4,76
3	Łukawiec	2,97
4	Nowa Wieś	3,42
5	Stobierna	4,11
6	Tajęcina	3,08
7	Terliczka	2,49
8	Trzebowniko	4,64
9	Wólka Podleśna	1,82
10	Zaczernie	4,93
GMINA OGÓLEM		4,05

- **Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2014 r.
 - metodologia wyznaczania wskaźnika:

¹¹ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lzpg*100)/Lmg$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wska.deg.miej.}=(lzpg*100)/lms$$

- **wartość referencyjna wynosi 0,7¹²**

Tabela 21. Wskaźnik: liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2014 r.

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	0,51
2	Łąka	0,47
3	Łukawiec	0,31
4	Nowa Wieś	0,38
5	Stobierna	0,41
6	Tajęcina	0,22
7	Terliczka	0,17
8	Trzebownik	0,5
9	Wólka Podleśna	0,26
10	Zaczernie	0,47
GMINA OGÓŁEM		0,42

KATEGORIA: UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE

- **Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebownik, stan na 31.12.2011 r.
- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu liczby budynków wybudowanych przed 1989 i liczby budynków ogółem oraz liczby 100%

$$\text{Wsk.deg.}=(Lb1989/Lbo)*100\%$$

¹² Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu liczby budynków wybudowanych przed 1989 miejscowości i liczby budynków ogółem w miejscowości oraz liczby 100%

$$\text{Wska.deg.miej.} = (\text{Lb1989}/\text{Lbo}) * 100\%$$

- **wartość referencyjna wynosi 76,36%**¹³

Tabela 22. Wskaźnik: liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych, stan na 31.12.2011 r.

Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	80,58%
2	Łąka	88,08%
3	Łukawiec	79,42%
4	Nowa Wieś	80,51%
5	Stobierna	83,15%
6	Tajęcina	78,49%
7	Terliczka	76,84%
8	Trzebowniko	84,45%
9	Wólka Podleśna	72,53%
10	Zaczernie	80,30%
GMINA OGÓLEM		86,78%

KATEGORIA: INTEGRACJA SPOŁECZNA

– **Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2013 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu liczby organizacji pozarządowych w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Lop} * 100) / \text{Lmg}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn liczby organizacji pozarządowych w miejscowości pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wska.deg.miej.} = (\text{Lopm} * 100) / \text{lms}$$

¹³ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

- wartość referencyjna wynosi 0,33¹⁴

Tabela 23. Wskaźnik: liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania, stan na 31.12.2013 r.

Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	0,29
2	Łąka	0,21
3	Łukawiec	0,18
4	Nowa Wieś	0,23
5	Stobierna	0,13
6	Tajęcina	0,66
7	Terliczka	0,17
8	Trzebownisko	0,18
9	Wólka Podleśna	0,26
10	Zaczernie	0,12
GMINA OGÓLEM		0,20

– **Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)**

- dane źródłowe: Państwowa Komisja Wyborcza, stan na 31.12.2014 r
- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu udziału osób w głosowaniu podzielony przez liczbę wyborców i liczby 100

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Log}/\text{Lwyb})\cdot 100$$

- **wskaźnika degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu udziału osób w głosowaniu w miejscowości podzielony przez liczbę wyborców w miejscowości i liczby 100

$$\text{Wska.deg.miej.}=(\text{Logm}/\text{Lwybm})\cdot 100$$

- wartość referencyjna wynosi 43,85%¹⁵

¹⁴ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

¹⁵ Ibidem

Tabela 24. Wskaźnik: frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura), stan na 31.12.2014 r.

Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	51,68 %
2	Łąka	47,04 %
3	Łukawiec	49,47%
4	Nowa Wieś	60,66 %
5	Stobierna	55,99%
6	Tajęcina	51,68%
7	Terliczka	54,94%
8	Trzebowniko	49,86%
9	Wólka Podleśna	63,35%
10	Zaczernie	53,27%
GMINA OGÓLEM		54,29%

KATAGORIA: CHRONA ŚRODOWISKA

➤ **Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci gazowej pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Losw} * 100\%) / \text{Lmg}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci gazowej w miejscowości pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.} = (\text{Losgm} * 100\%) / \text{Lmm}$$

- **wartość referencyjna wynosi 72,5%¹⁶**

¹⁶ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

Tabela 25. wskaźnik: odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej, stan na 31.12.2014 r.

Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	84,90%
2	Łąka	89,30%
3	Łukawiec	88,32%
4	Nowa Wieś	99,74%
5	Stobierna	79,06%
6	Tajęcina	59,38%
7	Terliczka	74,00%
8	Trzebowniko	90,43%
9	Wólka Podleśna	67,42%
10	Zaczernie	96,83%
GMINA OGÓLEM		85,90%

– **Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebowniko, stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci wodociągowej pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Losw} * 100\%) / \text{Lmg}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci wodociągowej miejscowości pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.} = (\text{Losw} * 100\%) / \text{Lms}$$

- **wartość referencyjna wynosi 80,2%¹⁷**

¹⁷ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

Tabela 26. Wskaźnik: odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej, stan na 31.12.2014 r.

Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	95,84%
2	Łąka	92,34%
3	Łukawiec	92,16%
4	Nowa Wieś	92,91%
5	Stobierna	94,85%
6	Tajęcina	98,21%
7	Terliczka	88,00%
8	Trzebownisko	98,54%
9	Wólka Podleśna	89,44%
10	Zaczernie	91,58%
GMINA OGÓLEM		94,34%

– **Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej**

- dane źródłowe: Urząd Gminy Trzebownisko, stan na 31.12.2014 r.

- metodologia wyznaczania wskaźnika:

- **syntetycznego degradacji gminy:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci kanalizacyjnej pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Losk} * 100\%) / \text{Lmg}$$

- **degradacji dla poszczególnych miejscowości:** wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w miejscowości pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców miejscowości

$$\text{Wsk.deg.miej.} = (\text{Losk} * 100\%) / \text{Lmm}$$

- **wartość referencyjna wynosi 68,7%¹⁸**

¹⁸ Zgodnie z Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (PROJEKT), Rzeszów 12 lipca 2016 r.

Tabela 27. Wskaźnik: odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, stan na 31.12.2014 r.

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej		
Miejscowość		Wskaźnik degradacji dla miejscowości
1	Jasionka	88,37%
2	Łąka	86,10%
3	Łukawiec	83,60%
4	Nowa Wieś	94,74%
5	Stobierna	87,28%
6	Tajęcina	92,12%
7	Terliczka	81,00%
8	Trzebowniko	89,91%
9	Wólka Podleśna	82,02%
10	Zaczernie	92,18%
GMINA OGÓLEM		87,64%

5. WYNIKI DELIMITACJI I WSKAŹNIKI OBSZARÓW DO REWITALIZACJI

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

O obszarze problemowym możemy mówić, gdy na danym terenie stan kryzysowy występuje nie tylko w odniesieniu do sfery architektoniczno-urbanistycznej czy przestrzennej danego obszaru, lecz związany jest przede wszystkim ze sferą gospodarczą i społeczną, warunkującą funkcjonalność terenu.

Podstawową kategorią wyznaczenia obszaru, jako „kryzysowego” i wskazania go do działań z zakresu rewitalizacji powinien być fakt, iż sytuacja zastana jest tam gorsza niż średnia dla danego obszaru.

W rozdziale zaprezentowano wyniki analizy porównawczej obszarów problemowych. Porównania dokonano przede wszystkim w oparciu o wskaźniki określone w ustawie o rewitalizacji (art. 10 ustawy o rewitalizacji) oraz wskaźników określonych zgodnie z projektem *Instrukcją Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020*.

Wyznaczono obszary zdegradowane cechujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Każdy z analizowanych wskaźników w którym występują nieprawidłowości, zaznaczono kolorem szarym.

W celu obliczenia wyniku końcowego zestawiono wszystkie dane w zbiorczej tabeli wynikowej dla sfery społecznej oraz zbiorczej tabeli wynikowej dla pozostałych sfer.

Następnie dokonano klasyfikacji wskaźników świadczących o odchyleniach od normy, polegającej na nadaniu punktacji w skali od „1” do „5”, gdzie punkt „1” – „poniżej normy” – nadano jednostkom o niewielkich anomaliami, zaś punkt „5” – „najgorszy” – został przyznany jednostkom, w których odchylenia od normy są bardzo duże. Dla wartości świadczących o lepszej sytuacji niż średnia dla gminy przyjęto wartość „0”. Otrzymaną punktację podsumowano i podzielono przez ilość analizowanych wskaźników dzięki czemu uzyskano średnią arytmetyczną.

5.1 Analiza porównawcza

Tabela 28. Analiza porównawcza wskaźników

KATEGORIA: DEMOGRAFIA									
Wskaźnik porównawczy	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania		Mediana wieku		Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		SUMA
Jednostka urbanistyczna									
Jasionka	0,89	0	5,0%	0	14	0	0,38	0	0
Łąka	0,93	0	4,0%	0	19,5	0	0,47	0	0
Łukawiec	0,53	0	6,0%	0	67,5	1	0,58	0	1
Nowa Wieś	0,76	0	7,0%	0	14	0	0,68	0	0
Stobierna	0,47	0	4,0%	0	14	0	0,47	0	0
Tajęcina	1,76	0	2,0%	0	30,5	0	1,1	0	0
Terliczka	0,83	0	4,0%	0	19,5	0	0,5	0	0
Trzebownik	0,74	0	4,0%	0	30,5	0	0,03	1	1
Wólka Podleśna	1,43	0	4,0%	0	30,5	0	0,13	0	0
Zaczernie	0,7	0	6,0%	0	14	0	0,61	0	0
Gmina ogółem	0,78		5,0%		37		0,3		2
WARTOŚĆ REFERENCYJNA	-0,11		27,9%		38		0,07		
	Wartość poniżej wartości referencyjnej.		Wartość powyżej wartości referencyjnej.		Wartość powyżej wartości referencyjnej.		Wartość poniżej wartości referencyjnej		

Tabela 29. Analiza porównawcza wskaźników

KATEGORIA											
Wskaźnik porównawczy	RYNEK PRACY				POMOC SPOŁECZNA				EDUKACJA		SUMA
Jednostka urbanistyczna	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem		Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania		Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Wyniki egzaminów 6-klasisty		
Jasionka	57,86 %	0	5,95 %	0	3,23	0	0,68	0	63,7%	1	1
Łąka	43,33 %	0	4,66 %	0	3,52	0	0,93	0	74,5%	0	0
Łukawiec	52,48 %	0	4,47 %	0	5,23	0	0,97	0	65,9%	1	1
Nowa Wieś	61,70 %	1	3,57 %	0	3,88	0	0,46	0	75,1%	0	1
Stobierna	48,42 %	0	5,96 %	0	4,3	0	1,1	0	63,95%	1	1
Tajęcina	48,48 %	0	7,27 %	0	2,64	0	0,44	0	0	1	1
Terliczka	48,39 %	0	5,15 %	0	2,33	0	0,5	0	0	1	1
Trzebownik	56,13 %	0	9,38 %	0	4,07	0	0,74	0	75,3%	0	0
Wólka Podleśna	61,70 %	1	6,12 %	0	5,73	0	1,11	0	59,95	1	2
Zaczernie	48,03 %	0	3,71 %	0	2,6	0	0,64		69,9%	0	0
Gmina ogółem	52,86%		5,21%		3,87		0,81		68,9		
WARTOŚĆ REFERENCYJNA	61,5%		10,2%		6,1		3,16		67,7%		
	Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość powyżej wartości referencyjnej.		Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		

Tabela 30. Analiza porównawcza wskaźników

KATEGORIA											
Wskaźnik porównawczy	PODMIOTY GOSPODARCZE				UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE		INTEGRACJA SPOŁECZNA				SUMA
Jednostka urbanistyczna	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych		Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)		
Jasionka	4,72	1	0,51	1	80,58%	1	0,29	1	51,68 %	0	4
Łąka	4,76	1	0,47	1	88,08%	1	0,21	1	47,04 %	0	4
Łukawiec	2,97	1	0,31	1	79,42%	1	0,18	1	49,47%	0	4
Nowa Wieś	3,42	1	0,38	1	80,51%	1	0,23	1	60,66 %	0	4
Stobierna	4,11	1	0,41	1	83,15%	1	0,13	1	55,99%	0	4
Tajęcina	3,08	1	0,22	1	78,49%	1	0,66	0	51,68%	0	3
Terliczka	2,49	1	0,17	1	76,84%	1	0,17	1	54,94%	0	4
Trzebownik	4,64	1	0,5	1	84,45%	1	0,18	1	49,86%	0	4
Wólka Podleśna	1,82	1	0,26	1	72,53%	0	0,26	1	63,35%	0	3
Zaczernie	4,93	1	0,47	1	80,30%	1	0,12	1	53,27%	0	4
Gmina ogółem	4,05		0,42		86,78%		0,20		54,29%		38
WARTOŚĆ REFERENCYJNA	7,6		0,7		76,36%		0,33		43,85%		
	Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		

Tabela 31. Analiza porównawcza wskaźników

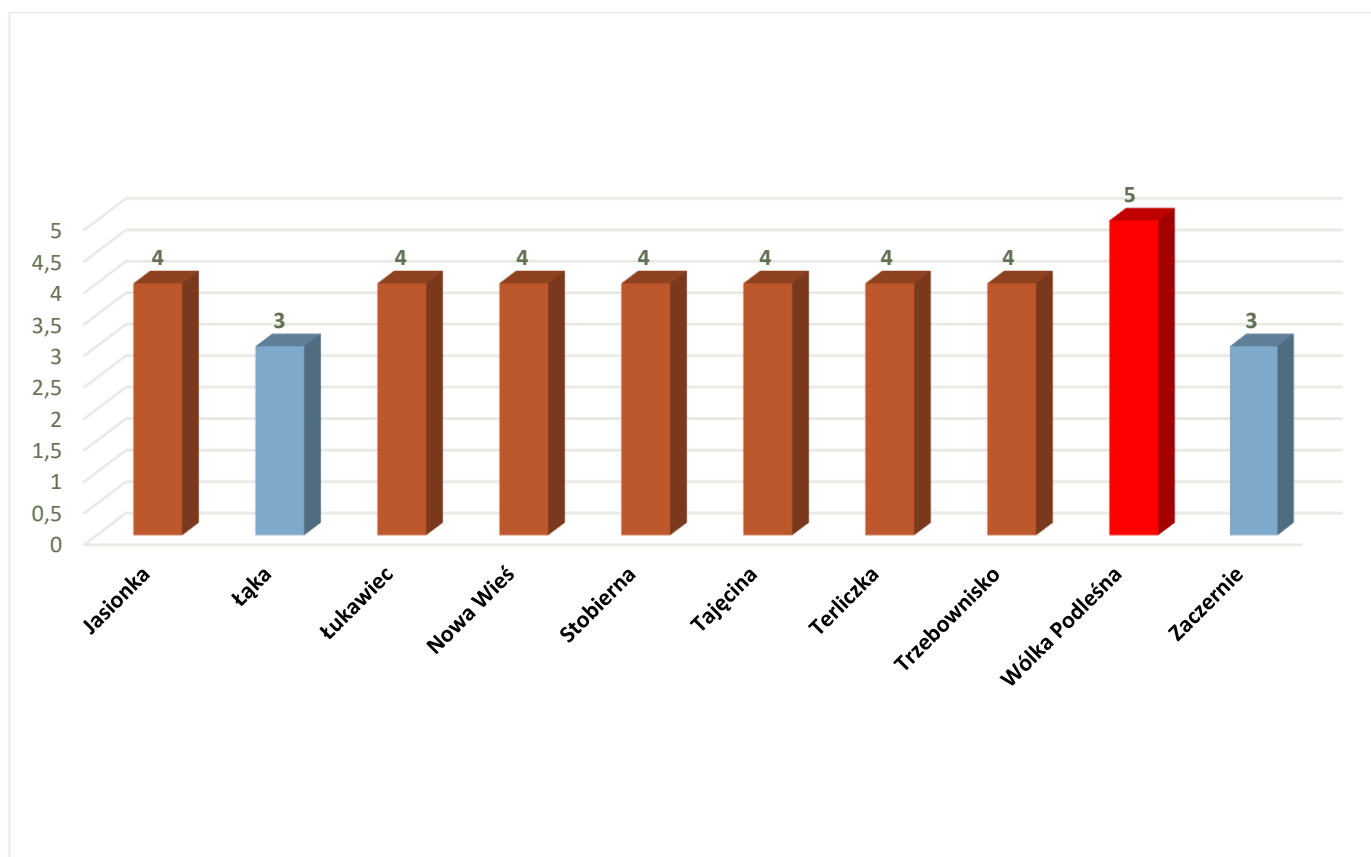
KATEGORIA: OCHRONA ŚRODOWISKA							
Wskaźnik porównawczy	Odsetek ludzi korzystającej z sieci gazowej		Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej		Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej		SUMA
Jednostka urbanistyczna							
Jasionka	26,04%	1	29,40 %	1	84,90%	0	2
Łąka	25,95%	1	26,83 %	1	89,30%	0	2
Łukawiec	29,81 %	1	28,21 %	1	88,32%	0	2
Nowa Wieś	28,82 %	1	27,38 %	1	99,74%	0	2
Stobierna	22,62 %	1	27,14 %	1	79,06%	0	2
Tajęcina	21,55 %	1	37,00 %	1	59,38%	1	3
Terliczka	24,58 %	1	29,24 %	1	74,00%	0	2
Trzebownik	25,66 %	1	27,96 %	1	90,43%	0	2
Wólka Podleśna	19,53 %	1	25,91 %	1	67,42%	1	3
Zaczernie	28,57 %	1	26,99 %	1	96,83%	0	2
GMINA OGÓLEM	25,82%		28,38%		85,90%		22
WARTOŚĆ REFERENCYJNA	72,5%		80,2%		68,7%		
	Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		

Raport z diagnozy obszarów zdegradowanych w gminie Trzebownik

Tabela 32. Analiza porównawcza wybranych wskaźników z poszczególnych kategorii

KATEGORIA															
Wskaźnik porównawczy	DEMOGRAFIA		RYNEK PRACY		EDUKACJA		PODMIOTY GOSPODARCZE		UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE		INTEGRACJA SPOŁECZNA		OCHRONA ŚRODOWISKA		SUMA
Miejscowości	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem		Wyniki egzaminów 6-klasisty		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych		Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Odsetek ludzi korzystającej z sieci gazowej		
Jasionka	0,38	0	57,86 %	0	63,7%	1	4,72	1	80,58%	1	0,29	1	84,90%	0	4
Łąka	0,47	0	43,33 %	0	74,5%	0	4,76	1	88,08%	1	0,21	1	89,30%	0	3
Łukawiec	0,58	0	52,48 %	0	65,9%	1	2,97	1	79,42%	1	0,18	1	88,32%	0	4
Nowa Wieś	0,68	0	61,70 %	1	75,1%	0	3,42	1	80,51%	1	0,23	1	99,74%	0	4
Stobierna	0,47	0	48,42 %	0	63,95%	1	4,11	1	83,15%	1	0,13	1	79,06%	0	4
Tajęcina	1,1	0	48,48 %	0	0	1	3,08	1	78,49%	1	0,66	0	59,38%	1	4
Terliczka	0,5	0	48,39 %	0	0	1	2,49	1	76,84%	1	0,17	1	74,00%	0	4
Trzebownik	0,03	1	56,13 %	0	75,3%	0	4,64	1	84,45%	1	0,18	1	90,43%	0	4
Wólka Podleśna	0,13	0	61,70 %	1	59,95	1	1,82	1	72,53%	0	0,26	1	67,42%	1	5
Zaczernie	0,61	0	48,03 %	0	69,9%	0	4,93	1	80,30%	1	0,12	1	96,83%	0	3
GINA OGÓLEM	0,3		52,86%		68,9%		4,05		86,78%		0,20		85,90%		39
WARTOŚĆ REFERENCYJNA	0,07		61,5%		67,7%		7,6		76,36%		0,33		72,5%		
	Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość powyżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		Wartość poniżej wartości referencyjnej		

Rysunek 5. Ranking miejscowości – negatywne zjawiska określające obszary zdegradowane

Źródło: opracowanie własne

6. TERENY ZDIAGNOZOWANE JAKO OBSZARY KRYZYSOWE

Analizując zjawiska kryzysowe w gminie na podstawie wskazanych w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz biorąc pod uwagę, iż obszar zdegradowany to obszar, w którym występuje ponadto co najmniej jeden z negatywnych wskaźników gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych czy technicznych oraz projekt Wytycznych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP 2014-2020 wskazujący, iż w ramach RPO WP 2014-2020 mogą zostać wsparte obszary rewitalizacji, dla których skalę negatywnych zjawisk w sferze społecznej i pozostałych opisują mierniki (minimum 4 z wymienionych wskaźników w wytycznych), dla których wartości są mniej korzystne niż wartości referencyjne dla województwa podkarpackiego, dla gminy Trzebownisko obszary zdegradowane, wymagające rewitalizacji, znajdują się w miejscowościach:

1. Jasionka,
2. Łukawiec,
3. Nowa Wieś,
4. Stobierna,
5. Tajęcina,
6. Terliczka,
7. Trzebownisko,
8. Wólka Podleśna.

Obszar, obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.